

Mälaröarnas
Naturskyddsförening

Program hösten 2021

VÄLKOMNA TILL MNF:S HÖSTPROGRAM 2021

Våren och sommaren 2021 har i allt väsentligt präglats av coronapandemin men även av naturkatastrofer, av vilka ett flertal saknar motstycke i historien. Gigantiska översvämningar, jordskred och ostoppbara skogsbränder har haft förödande påverkan för miljontals människor som fått sina hem förstörda. Även extrem hetta har plågat invånare och djurliv mångenstädes och orsakat svår vattenbrist. Det borde vara svårt för inbitna ”koldioxidskeptiker” att stå fast vid sin övertygelse?

En källa till optimism inför en skakig framtid är att covidvaccineringen gett resultat, och att smittspridning och dödstal minskat påtagligt trots hot från en aggressivare deltavariant.

Restriktioner inför utlandsresor har bidragit till ett ökat intresse för vandringar i skog och mark ”på hemmaplan” och våra naturreservat och nationalparker har besökts i avsevärt högre grad än normalt. Denna friluftstrend är förhoppningsvis här för att stanna och känns helt i linje med vårt lands linnéanska tradition.

För oss i MNF känns det angeläget att under rådande förutsättningar kunna erbjuda våra medlemmar ett så attraktivt höstprogram som möjligt och locka till besök i närbelägna ”pärlor” i vår natur.

I takt med lättnader i myndigheternas allmänna restriktioner har vi kunnat förlägga en eller annan aktivitet inomhus med största ansvar! Eventuell samåkning till olika evenemang får avtalas av de berörda.

Vår vackra slätterhage på Munsö har varit ovanligt blomsterrik i år och skyddsvärda arter som ängsskära, krissla, vildlin och rosettjungfrulin är talrikare än på länge. Positivt är också att våra efterlängtade mälarösvampar har visat sig redan i juli och bleka kantareller, sommarkarljohan, färgrika och läckra kremlor samt ett flertal champinjoner har överraskat oss ivriga plockare.

Tristast av allt: Att behöva ta på ”skygglappar” när man ska passera ”byggarbetsplatsen” Lovö. En skönhet som blivit en styggelse!

Bo Nylén, ordförande

SKYMNING BLAND FLADDERMÖSS OCH ANDRA LÄDERLAPPAR

Lördagen den 4 september kl. 19.30 vid Svartsjö slottsparkering.
Obs! Vid ihållande regn ställs programpunkten in.

Denna speciella afton hoppas vi få stifta bekantskap med en fångslande men svårstuderad grupp i vår däggdjursfauna. Vi får även stifta bekantskap med Marie Nedinge, välkänd fladdermusexpert, verksam vid Naturvårdsverket. För att kunna uppfatta fladdermössens ”ekolodsskrin” har vi en detektor som omvandlar dessa högfrekventa läten till en för oss ”lomhörda” hörbar nivå.

Marie har lovat att berätta om de arter vi kan förvänta oss att kunna studera, om deras ekologi, utbredning och födoval.

Kanske kan vi även ha turen att få se en skymt av dessa hemliga individer, om de väderleksmässiga förhållandena är särskilt gynnsamma. Ett omistligt äventyr för alla oavsett naturintresse.

SVAMPUTSTÄLLNING

Lördagen - Söndagen den 11-12 september kl. 11.00-16.00 i TräsjöGården, sjöscouterernas hus vid Jungfrusund. Buss 303 från Ekerö centrum till hpl Ekebyhovsbacken.

Förhoppningarna om en god svampsäsong har ökat trots en osedvanligt torr och varm sommar. Redan i juli har fina arter visat sig till exempel sommarkarljohan, blek kantarell, kantguld- och mandelkremla. I maj och juni växte den läckra vårmusseronen glädjande nog ymnigare än på länge.

Efter att ha förlagt de senaste svamputställningarna utomhus av kända orsaker hoppas vi i år kunna presentera våra skördar inomhus, smakfullt upplagda på prydliga tallrikar. Vi ser med försiktig optimism fram emot denna septemberhelg, då vi räknar med att våra läckraste och mest eftersökta svamparter får trängas med våra giftigaste, så att en direkt jämförelse kan göras.

Kl. 14.00 kåserar utställningens jourhavande svampkännare Bosse Nylén över de utställda arternas ekologi, förekomst, ätlighet och giftighet. Välkomna, gärna med egna ”rågade” korgar till våra välsorterade utställningsbord för ansvarsfull bestämning i TräsjöGårdens luftiga ”salonger”.

Obs! Vi håller givetvis avstånd!

VÅRA ÄDLA ÄPPELSORTER

Lördagen den 25 september kl. 12.00 – 16.00 i Ekebyhovs slottspark.

I god tid inför denna färgsprakande frukt- och folkfest har utvalda representanter för de vackraste sorterna i vår rika äppelflora vuxits och polerats för att förgylla den högtidliga utställningen, där såväl välkända som mera exklusiva sorter kan studeras och beundras. Besökare med egna äpplen av tveksam härkomst kan ta med dessa för bestämning av jourhavande pomologer – fem exemplar av varje sort är önskvärt. MNF:s egna, välpolerade och äppelkindade äppelkännare, Marianne Wiman och Sture Nordmark, delar frikostigt med sig av sina kunskaper om Signe Tillisch, Åkerö, Gylling från Ekebyhov och alla de andra ädla sorterna från Edens lustgård. Ta gärna med era ”päron” också! **Obs! Beskrivningsdag i Ekebyhovs äppelgenbank.** Söndagen den 12/9 från kl.10.00 ges ett värdefullt tillfälle att få insikt i hur äppelträd lämpligast bör beskäras.

NATUR OCH MILJÖ I DROTTNINGHOLM

Söndagen den 3 oktober. Samling kl. 10.00 vid stora parkeringsplatsen (Karamellan). Buss föreslås.

Tillsammans med vår egensinnigt självutnämnde ”linnéan” Bosse Nylén, bekantar vi oss med rara örter och väna blomster i den stilfulla och anrika Drottningholmsparken. Floran är här rik och varierad från tidig vår till senhöst. Mäktiga bestånd av ädla lövträd som ek, alm, ask, lind och hassel är smakfullt inrymda i den kulturpräglade parkmiljön, där systemet av pittoreska dammar är iögonfallande. Vandrigen är lätt och väl anpassad även för mindre konditionsstarka deltagare. På vägen kommer vi med största säkerhet att stöta på en eller annan intressant fågel- eller svampart att beundra. Någon form av svalare skaffning rekommenderas varmt av Bosse, som själv har en god aptit.

RESTAURERING AV REGLERADE SJÖAR I NORRA SVERIGE

Torsdagen den 14 oktober kl. 18.00 i Ekebyhovs slott.

Magnus Furst, limnolog och kräftexpert, har lovat att denna solenna afton berätta om hur han lyckats med att restaurera sjöar som ”slagits ut” av vidlyftiga regleringsföretag.

Det har stundtals varit ett krävande och delvis tungt arbete, som Magnus har gett sig i kast med och många anekdoter har Magnus samlat på sig i samband med slitet i isbelagda sjöars iskalla vatten. Med stöd av ett rikt bildmaterial kommer Magnus att förmedla sina många märkliga minnen, som han har en osedvanlig begåvning att memorera i rätt sammanhang och i rätt kronologisk ordning. Välkomna att lyssna till kvällens och kräftkännarens ”clou”!

HÖSTLIG VÅRD AV EN VÖRDAD BACKE

Söndagen den 24 oktober. Samling kl. 10.00 vid Wallenbergs gravkulle.

Malmviks praktfulla blåsippbacke blommade ymnigt under april och maj och gav oss ett entydigt svar på att våra höstliga omsorger inte varit förgäves. Som ansvarsfulla växtvårdare känner vi oss i MNF dock sällan riktigt nöjda, utan fortsätter oförtrutet denna oktobersöndag att med öm och varsam hand förbättra förutsättningarna för både gamla och nya sippbestånd att blomstra efter sin långa vinterdvala. Kanske är endast en puts eller noggrann översyn tillräcklig även vid detta tillfälle. Vårt vårdansvariga vårdvärdspår, Magnus Furst och Kenneth Bengtsson, lovar att nödvändiga och nyservade redskap ska finnas tillgängliga, samt att dessa kommer att hanteras värdigt och inte vårdslöst.

ÅRETS BILDKAVALKAD

Fredagen den 12 november kl. 18.00 i Ekebyhovs slott.

Det bör kännas upplivande att i rådande höstmörker få försjunka i ljusa minnen från upplevelserika naturvårdsår som gått. Vi förbereder oss kanske allra bäst för den stundande vinterdvalan genom att i nobel slotts atmosfär kunna njuta av medlemmarnas bilder från minnesvärda stunder i fager natur. Skärpa och komposition i all ära men för oss är bildens innehåll det väsentliga, vilket bäddar för oväntade effekter och överraskningar, något som kan göra aftonen färgstark i mer än ett avseende. Ta med dina bästa bilder och bidra till säsongens första julbord, analogt såväl som digitalt! Vårt ”bildsköna” värdpar Birgitta Dahl och Kenneth Bengtsson undfägnar både skådare och visare med ekokaffe och dito te samt turochreturkaka.

HELGKAFÉ PÅ SLOTTET

Lördagen den 20 november kl. 12.00 – 16.00 i Ekebyhovs slott

Mälaröarnas Naturskyddsförening har denna novemberdag glädjen och äran att stå som värd för intresseföreningens kaféverksamhet, där Marianne Wiman är dagens värdinna. Våra bakverk är komponerade med utsökt smak i samklang med ekologiska ambitioner liksom även våra varma och kalla drycker. En specialkomponerad linssoppa står rykande varm och serveringsklar redan när våra första gäster anländer. Kl. 14.00, parallellt med kaféverksamheten, kommer vår egen ”kanonfotograf” Kenneth Bengtsson, att presentera en utställning i storformat av sina bästa bilder av natur och miljö i hembygden. Obs! Ring gärna Marianne 070-874 58 31 och erbjud er att baka något läckert till vår kafédag. Serveringshjälp är särskilt välkommen, alla behövs!

Viktigt att komma ihåg under hösten:

MNF har sedan 2010 programsamarbete med:

Studieförbundet Vuxenskolan,

som anordnar kurser inom olika ämnesområden, inte minst med tonvikt på natur och miljö.

Ring 08-120 55 100 och anmäl dig till någon lockande kurs eller mejla: www.sv.se/stockholm

Klicka därefter på **kommuner** och välj **Ekerö**

Den traditionella **svamputställningen** på **Naturhistoriska riksmuseet** går i år av stapeln ovanligt sent, nämligen lördag-söndag den 18-19 september.

Vi hoppas på många rara arter och d:o besökare.

Beskärningsdag i Ekebyhovs äppelgenbank.

Söndagen den 12 september mellan kl. 10.00 och 16.00 ges ett värdefullt tillfälle att få insikt i hur äppelträden i parken och i den egna trädgården bör beskäras. Erfarna pomologer står för det handgripliga i de skyddsvärda trädkronorna.

OBS! Glöm inte att varje ny medlem i MNF är en delseger för miljön. Ring bara MNF (Bo Nylén)

070-220 65 74 eller Naturskyddsföreningens riksorganisation 08-702 65 00 och anmäl!

<http://malaroarna.naturskyddsforeningen.se>

är som sagt adressen till vår fina hemsida! **Obs!** Om någon skulle vara intresserad att hjälpa till med det löpande hemsidearbetet är det bara att slå en signal!

Och håll avstånd!